

Z letne skupščine OSS v M. Soboti

Delavski razred naj da politični
ton Prekmurju

Preteklo nedeljo je bil v M. Soboti občni zbor Okrajnega sindikalnega sveta. Poleg delegatov iz vseh sindikalnih podružnic Prekmurja so bili na zboru prisotni gostje iz Maribora in ljudski poslanci, med njimi tudi zvezni poslanec Vanek Siftar, ki je aktivno posegel v razpravo, ko je bilo prebrano poročilo, sicer dokaj obširno, o lanskem delu okrajnega vodstva in sindikalnih organi-

zacij vobče v Prekmurju. Spričo tega, ker v skopo odmerjenem prostoru ni moči napisati vsega, kar je bilo na zboru izgovorenega, prinašamo samo nekaj bistvenih misli, ki so bile v ospredju zanimanja navzočih sindikalnih voditeljev.

dar pa kaže, da se sindikalne organizacije Prekmurja premalo ukvarjajo s tem problemom; od njih je pričakovati več predlogov in pripomb, ki bi skupščinskemu organu služili pri sprejemanju ustreznih zakonskih predpisov.

Misliti pa bo treba tudi na zaposlitev sezoncev v rodni pokrajini, ki ima vse pogoje, da napreduje zlasti v kmetijski proizvodnji. Mnogo ljudi bi lahko našlo prepotrebni zaslužek v predelovalni industriji, ki jo bo treba zgraditi v Prekmurju, predvsem take obrate, ki bodo imeli surovinsko zaledje.

bi jih lahko rešila obratna vodstva, prav nič ali premalo pa posvečajo pozornosti osnovni nalogi - biti šola delavskega upravljanja, v kateri se člani kolektiva usposabljaajo, da bodo lahko čimbolj smotno in uspešno vodili gospodarstvo v podjetju. Na tem področju bodo morale sindikalne organizacije Prekmurja še mnogo opraviti.

(Nadaljevanje na 2 strani)

Dobra bilanca belih rudarjev v Lendavi

Manj nesreč, večji
proizvodni uspehi

V četrtek, 1. aprila, je bila prva seja novega delavskega sveta podjetja »Nafta« v Lendavi. Med gosti sta bila tudi poslanec Zvezne ljudske skupščine tov. Vanek Siftar in predsednik OLO Murska Sobota tov. Bela Brglez.

Iz zaključnega poročila prejšnjega delavskega sveta - podal ga je predsednik Salko Hukič - so bili razvidni precejšnji uspehi v gospodarjenju in proizvodnji. Proizvodni načrt je v nekaterih panogah presežen, v

drugih ga pa niso dosegli zaradi tega, ker niso pravočasno dobili naprav iz inozemstva za ureditev novih obratov in razširitev starih, kot so kompresorska postaja, degazolnaža, zbirna postaja in druge. Vzlic temu je proizvodnja bila precej večja kot v prejšnjem letu. Izdatke pri vrtnanju so precej znižali, čeprav se je material porabil. Prav lep uspeh so dosegli pri zmanjšanju nezgod. Leta 1952 se je pri podjetju zgodila ena smrtna nesreča, 18 težjih in 139 lažjih nezgod, lani pa le 9 težjih in 86 lažjih poškodb.

Pri delu delavskega sveta so se pokazale tudi nekatere slabosti. Posamezni člani so le redkokdaj prihajali na seje. Zato niso mogli seznanjati delavcev, ki so jih izvolili, o razpravah in sklepih delavskega sveta, niti niso mogli predloge delavcev prenašati na seje. Posledica tega je bila, da ni bil ves delovni kolektiv poučen o vsem kar bi moral vedeti. Zato tudi strokovni izpiti niso bili zadovoljivi.

ŠTEDNJA, SKRITRE REZERVE,
VEČJA BUDNOST...

V razpravi so nekateri opozarjali, da se slabosti iz preteklega leta ne bi smele več ponavljati med člani novega delavskega sveta.

Pretežno pa se je razprava sukala okrog štednje, odkrivanja skritih rezerv in budnosti pred tatovi.

Delavci že bolj skrbijo za stroje, razne naprave in drug material, vendar še pa vedno ni bilo storjeno vse, kar bi bilo možno. Pri pretovarjanju se je glina, ki jo rabijo pri vrtnanju, pomešala s peskom in kame-nom. Slabo glino je bilo treba vreči proč, lahko pa bi se pokvarile tudi vrtnalne naprave. Mnogo več škode pa lahko nastane pri slabem ravnanju s stroji. Nekateri drobni deli so zelo dragi, a se hitro pokvarijo. Eno samo vrtnalo delo stane pol milijona dinarjev, zato a previdnostjo pri delu lahko privedejo milijone.

Razni stari material leži neizrabljen. Stroje in naprave, ki so še sposobni za uporabo, pa jih v podjetju ne rabijo, bodo popisali in prodali. Če ne bo kupcev - kupci bi namreč bili, če bi imeli kredit - bodo neprodane stroje posodili drugemu podjetju pod pogojem, da bo zanje plačevalo amortizacijo in obresti od osnovnih sredstev. Izrabljene stroje bodo prodali železarnam, prav tako pa tudi vse odpadni material. Na ta način bodo znižali vrednost osnovnih sredstev za okrog 600 milijonov din in letno privedli pri amortizaciji in obrestih več kot 100 milijonov din, nova bivališča.

POMOČ LJUDEM, KI SO ZA-
PUSTILI SVOJA BIVALIŠČA

Razpravljali so tudi o tem kako bi pomagali ljudem iz Petišovca, ki so morali zapustiti svoja posestva da bi si zgradili nova T'stim, ki bodo želeli bodo dali na razpolago stroji in po nižji ceni tudi plin za izdelavo in žganje opeke. Podjetje jim bo za odzvede zgradbe izplačalo primerno odškodnino tako da si bodo lahko zgradili.

Poseben problem so tatvine, čeprav v lanskem letu ni bilo težjih primerov. »Nafta« ima tako velika delovišča, da jih ni mogoče ograditi, kot je v navadi pri drugih podjetjih. Se težje je postaviti dovolj stražarjev, ki naj bi pazili, da ne bi delavci in drugi ljudje odnašali raznih stvari. Zato bo treba poučiti vse delavce, da vsaka najmanjša tatvina škoduje vsemu kolektivu. Vsi pošteni delavci bodo morali budno paziti, da ne bo nihče od članov delovnega kolektiva niti od zunaj povzročal škode; če se bo to dogodilo na naj storilce hitro odkrijejo. Paziti je treba tudi na to, da ne bi že večkrat kaznovanih delavcev postavljali na takšna mesta, ker bi imeli možnost okoliščati se na račun delovnega kolektiva.

Sezonci, sezonci... še vedno aktualen problem

Ze samo dejstvo, da je vprašanje sezoncev predmet domala vseh sestankov v Prekmurju, po svoje govori, da bo treba tem ljudem ki odhajajo v tisočih v razne predele naše domovine iskati zaslužka, posvečati mnogo več pozornosti. Čeprav s svojim delom prinašajo precejšen delež k napredku našega gospodarstva in družbe sploh, se še pa vedno niso uveljavili kot enakopravni partnerji v delavskem samoupravljanju. Zato je boj proti zaostalosti v Prekmurju sestavni del boja za pravično rešitev tega vprašanja; z vzgojnim delom v takolimenovani mrtvi sezoni, ko živijo sezonci na svojih domovih, bo treba te ljudi pripraviti do spoznanja, da na drobne parcelice razkosana prekmurska zemlja ne bo mogla dati nikoli toliko sadov, da bi se človeka dostojno preživeli vsi prebivalci naše pokrajine; da je edini izhod za sezonce stalna zaposlitev v industriji, gradbeništvu, na večjih kmetijskih posestvih. Za vzgojo sezoncev v zimskem času naj bi skrbela posebna sindikalna organizacija, ki bi se morala ustanoviti; svoj smoter bi uresničevala s poljudnimi predavanji in seminarji, ki naj bi bila prirejana tako da bi se sezonce lahko poučili o delavskem upravljanju, gospodarski in socialni zakonodaji itd., skratka, da bi se dokopali do osnovnega znanja, ki jim bo prineslo več veljave v upravljanju podjetij, kjer so čez leto zaposleni. Na taka predavanja bi kazalo povabiti tudi zastopnike podjetij, ki zaposlujejo sezonsko delovno silo, in morda tudi predavatelje iz centralne Ljudske univerze in Ljubljane. Nekatera podjetja in posestva, zlasti v Voivodini, so se že odločila za ukrepe, ki bodo zagotovili sezonce mesta v organih delavskega samoupravljanja.

Tudi radgonski sodarji
so mojstri

Na dvorišču Vinogradniškega gospodarstva v G. Radgoni se mimoidoči radi ustavljajo in opazujejo radgonske sodarje, ki si prizadevajo z dvema velikanskima sodoma, od katerih bo eden tako velik, da bo šlo vanj več kot vagon vina. Človek mora kar občudovati naše sodarje, ki s tako primitivnimi sredstvi zmorejo tako zapleten posel. Doga, ki so debele več kot ped, upogibajo z veliko spretnostjo in zaveda je vedno bolj podobna svojemu namenu.

Oba soda bosta stala okrog pol milijona dinarjev kajti hrastovina, ki je primerna za sede, je silno draga in jo je težko dobiti. Radgonskim sodarjem je treba priznati njihovo spretnost in mojstrstvo. Da bi nam jesen le prinesla obilo zlahkne kapljice, da bi sodarji ne pripravljali zaman teh ogromnih sodov, ki jih vsak ogleduje z zanimanjem, ko gre mimo.

Na dnevnem redu v odborih zvezne Ljudske skupščine je pa tudi vprašanje soc. zavarovanja sezoncev; gre namreč za to, da bodo tudi v mrtvi sezoni deležni njegovih ugodnosti. Ven-

Delavsko upravljanje si jeutrolo pot v kolektive

Precejšen napredek je bil lani dosežen na področju samoupravljanja podjetij po delovnih kolektivih, ki so domala povsod dobro gospodarili; lani je bilo v teh organih čutili več odgovornosti in skrb; za napredek proizvodnje, varčevanje in uveljavljanje higiensko zaščitnih ukrepov, odločneje so ukrepali proti skrnilcem ljudskega premoženja itd. To se je lani pokazalo pri »Nafti« in drugih podjetjih. Delavski sveti so se uveljavili kot kolektivni organi, kar pa še ne pomeni, da so vsi izvoljeni posamezniki opravili svoje poslanstvo. V nekaterih podjetjih se posamezni člani delavskega sveta sploh niso udeleževali sej, kje pa so druge dolžnosti, ki bi jih morali izvrševati. Zato se ni čuditi, če je na prvi seji izvoljenega delavskega sveta pri »Nafti« njegov predsednik povedal tole krilatiko: »Silkajmo se, da bomo na prihodnjem občnem zboru vedeli, kdo je bil izvoljen in delavski svet!« V nekaterih

podjetjih, zlasti manjših, je še vedno uveljavljena »direktorska linija«, ali pa sklepajo v ožjem krogu - direktor, predsednik delavskega sveta in upravne odbora in morda še kdo od »bližnjih« - o stvareh, ki bi morale biti predmet odločanja vsega kolektiva. Kam vodi taka praksa, ni treba posebej opisovati. Zadostuje, da navedemo en primer; v nekem podjetju so v »triumviratu« odločali o delitvi presežka plač in prišli do salomonske rešitve - direktor je dobil 30.000 din, nekateri vodilni uslužbenci še več, medtem ko so delavcem, ki so sredstva ustvarili, navrgli le po 3 tisočake, ki so jim jih izročili v kuvertah. Delavci sprva sploh niso vedeli, odkod in zakaj so dobili denar - vse je izgledalo tako, kakor da jim je nekdo podaril miloščino. Ali je tu še sploh mogoče govoriti o delavskem upravljanju?

In to se lahko dogaja tam, kjer se sindikalne podružnice zgubljajo v drobnih vprašanjih, ki

Matere ne upostevajo nasvetov,
otroci pa umirajo

Zdravstveno stanje v vseh ljutomerskega okraja še zdaleč ni zadovoljivo. Zato bi bilo pričakovati, da bi se prebivalstvo v toliko večji meri posluževalo raznih ustanov in obiskovalo tečaje o zdravstvu. Toda splošna zaostalost podeželskih ljudi se odraža tudi v slabi skrbi za svoje zdravje.

Posvetovalnice za matere so slabo obiskane, zato pa je tem večja umrljivost med malimi otroci. Statistika iz lanskega leta kaže, da je v ljutomerskem okraju od 100 rojenih otrok umrlo 63%, to je več kot vsak šest. Največ jih je umrlo v starosti od 2 do 4 mesecev in sicer v vsem ljutomerskem okraju 14 otrok moškega in 6 ženskega spola. Nekoliko manj jih je umrlo v starosti od 4 do 6 mesecev - 11 moškega in 8 ženskega spola. Največ otrok je preminulo zaradi nepravilne prehrane, kar bi matere lahko preprečile, če bi se ravnale po nasvetih o negi in prehrani dojenčkov. Mnogo otrok v starosti do enega leta pa je umrlo za pljučnico, ki je bila posledica prehlada.

Umrljivost otrok pa ni enaka v vseh krajih. V občini Apače je bilo rojenih 124 otrok, od teh jih je umrlo 10. V Veržetu so od 31 rojenih umrli 4, v Razkrižju od 21 umrli 2, v Ivanikovcih pa jih je od 100 umrlo 9.

Vsak prebivalec naj skrbi za svoje zdravje

Najbolj nezdravo področje ljutomerskega okraja se začena v Apaški kotlini in se širi preko Radenc, Veržeja, Razkrižja v dolino proti Ivanjokvcem. To je poplavno področje. V vsem pasu ob Muri je voda v vodnjakih najbolj okužena. Zato bo treba v teh krajih tem bolj skrbeti za čistočo v naseljih, kanalizacijo in odtok stoječih voda, za dobre vodnjake, stranišča in drugo. Za vse to morajo

skrbeti občinski ljudski odbori, pobudo pa morajo dati tudi vodstva množ. org. Zanimarjanje združ. vprašanj omogoča nevarnost večjih epidemij, ki so doslej grozile predvsem v Apaški kotlini kot tifus, paratifus, davica in druge, ki so se pojavljale skoraj vsako leto. Zato je izboljšanje zdravstvenih razmer tudi stvar vsega prebivalstva.

P. J.

Rezervni oficirji morajo nenehno razvijati
izkušnje naše ljudske revolucije

S skupščine rezervnih oficirjev v M. Soboti

Pred kratkim so se zbrali v M. Soboti delegati vseh pododborov Zdrženja rezervnih oficirjev Prekmurja. Občni zbor je pokazal, da večina oficirjev vestno izpolnjuje svoje dolžnosti do organizacije.

Iz poročila predsednika okrajnega vodstva tov. Vindiša in živahne razprave je bilo moč izluščiti ugotovitve, da so v organizaciji bili lani doseženi znatni uspehi, ki pa bi bili lahko še popolnejši, da ni bilo nekaterih slabosti, ki so imele svoje po-

sledice; člani so dokaj razstreseni po terenu in močno oddaljeni eden od drugega. Zato so bili sestanki, kakor tudi predavanja, obiskani le 50 odst. Pri posameznikih šepa tudi politična zaveza, ponekod pa so bila predavanja tudi premalo zanimiva in zato niso pritegnila večjega števila slušateljev. V udeležbi prednjačili člani v Doljni Lendavi.

Odbori so lani priredili več predavanj in praktičnih vaj v soboški garniziji. Pri tem so jim pomagali aktivni oficirji. Vendar so posamezniki pokazali zelo malo zanimanja za izobraževalno delo. O tem so delegati živahno razpravljali in poudarjali, da se bo treba z njimi odkrito pogovarjati. Rezervni oficir se je dolžan strokovno izpopolnjevati sicer neizbežno zaostaja za razvojem v Armadi.

Izvolili so tudi novo vodstvo, ki ga čakajo dokaj odgovorne naloge. V organizaciji, ki šteje trenutno 240 članov, bo treba navabiti še nad 60 rezervnih ofi-

cirjev, ki so sedaj prepuščeni samim sebi in čisto tudi slabi družbi. Odbor časti bo moral reševati vprašanja posameznikov, ki morda ne zaslužijo, da nosijo ime oficirja Titove Jugoslavije. Tudi takih je nekaj med nami, a malo. Zato pričakujemo, da bo novo vodstvo z delom opravilo naše zaupanje.

R. O.

Vremenska napoved

za čas od 9. do 18. aprila

V drugi polovici tekočega tedna (9. ali 10. aprila) nastop tri-dnevnega deževja. V prvi polovici prihodnjega tedna (12. ali 13. aprila) razjasnitev, ki bo trajala 1 do 2 dni. Sredi prihodnjega tedna zopet 1 ali 2 deževna dneva. V drugi polovici prihodnjega tedna še nestalno vreme (lepo vreme domnevno 16. in 18. aprila).

Kdo bo dobil vprežni plug?

Z. žrebanje »Obmurskega tednika« je dosedaj zbranih že 35 dobitkov. Imena novih darovalcev in njihove dobitke bomo objavili v prihodnjih številkah našega tednika, v kateri vam bomo sporočili tudi nekaj dru-

gih novic, ki bodo brez dvoma zanimale naše cenjene bralce in naročnike.

Zato naj velja: podvizaj se in izpolni vse pogoje za našo nagradno žrebanje, da se boš lahko uvrstil med tiste, ki bodo

zadeli lepe dobitke. Morda boš prav ti tako srečen, da boš dobil vprežni plug, ki ga prav gotovo potrebuješ na polju?

Uredništvo in uprava »Obmurskega tednika«
Murska Sobota

Brezposelni čakajo, a premožnejši ljudje jim ne dajo mesta!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Morda naslov čudno zveni — a zares je tako! Pod krinko »visoke strokovne sposobnosti« se na posameznih službenih mestih še vedno najdejo ljudje, ki jim plača ni edini vir za preživljanje in bi tudi lahko brez nje izhajali; na drugi strani pa imamo brezposelne, ki nimajo nobenih postranskih dohodkov in žive v pomanjkanju, v stalnih skrbeh, kaj jim bo prinesel jutrišnji dan. Nekaj primerov: V Centibi živi delavec »Naftes«, ki dobiva v podjetju plačo, doma pa mu obdelujejo posestvo najeti delavci. Ali pa v nekem lendavskem podjetju: tam je zaposlen bivši trgovec T., ki ima tri ha zemlje, več hiš, doma dekle in hlapca — a to v času, ko neka žena že mesece in mesece prosi za ustrezno zaposlitev, ki je še ni mogla najti, čeprav mora skrbeti za dva mala otroka. Ženici ni preostalo drugega, kakor da se je pismeno obrnila na ljudskega poslanca. Značilen je zadnji odstavek: »če boste mene in moje otroke nekoga jutra našli mrtve,

se nikar ne čudite, saj iz nič ne moremo živeti...«

Ali pa: v nekaterih združenih Prekmurja so bili zadnje leto zaposleni stari trgovci, ki imajo potrebno strokovno sposobnost, a vendar ugotavljamo, da so te ustanove poslovale z dokajšnjo zgubo, ki gre v vsej pokrajini v težke milijone. S tem hočemo povedati, da strokovna sposobnost ne more biti prvo in zadnje, kar zahtevamo od trgovskih uslužbencev, ki morajo imeti tudi druge lastnosti poštenega človeka.

Prav gotovo ni smiselno držati ljudi, ki imajo zemljo, hiše in druge vire dohodkov, na službenih mestih, brezposelnim pa, ki bi lahko prišli na njihova mesta, dajati hranarino in podporo iz družbenih skladov. O tem je vredno razmišljati, pa tudi ukrepati tako, da bodo zaščitene koristi poštenih državljanov in skupnosti.

Do takih nasprotij pa je lahko prišlo zaradi tega, ker so delavci in njihove sindikalne organizacije še vedno preveč oddaljeni od življenja v Sociali-

stični zvezi, ljudskih odborih, združenih... skratka, v življenju komun, kamor bi morali vnašati svoja razredna gledišča do posameznih problemov, zlasti pa takrat, kadar gre za delovnega človeka. Njihova odsotnost v življenju okolice celo omogoča špekulantom in našim nasprotnikom, da še ribarijo v kalnem, da so se vrinili na mesta, odkoder lahko počnejo svojega umazanega dela. Zato se bodo morali tudi sindikati v Prekmurju v dejanjih oprijeti vodilne misli, ki je vzklila na zboru: »Delavski razred naj da politični ton Prekmurju!«, a to takšen ton, kot so ga nekoč dali stavbinci, ko so s stavbo v Soboti dokazali takratnemu režimu, da tudi s prekmurjskimi delavci ne bo mogel zlahka opraviti, seveda ton z drugačno vsebino in zahtevami. S.

Redek dogodek v Tešanovcih

Kulturno umetniško društvo v Tešanovcih je zadnje nedeljo priredilo komedijo »Vozel«, ki je po trudopolnem prizadevanju zelo dobro uspela. Odpraviti bo treba le manjše napake in družina bo lahko gostovala tudi na sosednjih odrih. Kaj takega bi bilo v Tešanovcih večkrat na dnevnem redu, kajti mladina se ne boji dela, vendar nimamo primerne prostora. V tej sezoni še pričakujemo več!

Tako početje zasluži prezir poštenih ljudi

V Beltincih in okolici se je že dalj časa govorilo, da prebivala v zaprtim krovem hlevu Danijela Viraga dve starejši ženi, ki sta slabo oblečeni in hranjeni, že zčrpani. O tem je bilo slišati glas obsodbe tudi na občnem zboru Socialistične zveze, kar je dalo povod Svetu za zdravstvo in socialno skrbstvo pri ObLO, da se je za stvar začel temeljiteje zanimati. In ugotovil je, da so ljudske govornice resnične.

Koga so našli v hlevu? Na ležišču iz slame gospodarjevo mater Katarino in sestro Agalo. Slednja je bila popolnoma naga, prva pa je imela na sebi le neko ponošeno delavsko jopico. Pokrili sta bili s staro, neuporabljivo pernico. Pri pogovoru je D. Virag priznal, da njegovi sorodnici prebivata v hlevu ženad 8 let, izgovarja: pa se je,

Uničevalne sile vodikove bombe ni mogoče nadzirati

Zeneva, 7. aprila (AFP). Japonski profesor Masao Suzuki je zahteval, naj vodikovo bombo prepovedo, ker »človek ni zmogel nadzirati njene uničevalne sile«. To izjavo je dal novinarjem v Zenevi, kjer prisostvuje sestanku mednarodnega odbora Rdečega križa. Pred nedavnim je pregledal japonske ribiče, ki so jih po eksploziji vodikove bombe na Biklinih dosegli radioaktivni žarki. O njih primeru je profesor Suzuki dejal, da je še prezgodaj govoriti o točni diagnozi, ker radioaktivni žarki postopoma delujejo na človeško telo.

NE LE KRITIZIRATI - TUDI POMAGATI JE TREBA

Še enkrat o načrtih in težavah KUD „Ivan Kavčič“ v Ljutomeru

Spričo priprav za 60-letnico obstoja pevskega zbora in bližajočo se praznikom »Ljudske pravice«, je v zadnjih mesecih razvil KUD »Ivan Kavčič« v Ljutomeru precej živahno delo. V zimskem času je upravni odbor prišel do zaključka, da je društvo dolžno gojiti tiste panoge kulturnega dela, ki so ljudem dovezne. Plod teh zaključkov so nove društvene sekcije, tako solistična in Ljudska univerza ter folklorna. Vse tri čakajo precejšnje naloge. Ljudska univerza ni izpolnila vseh pričakovanj, precej iz objektivnih razlogov, a solistična sekcija pomeni za naše priredi-

tve večjo pestrost; z organizacijo gostovanj opernih pevcev pa nam bo nudila vsaj malo onih kulturnih užitkov, katerih so deležni prebivalci večjih mest. Tudi folklorno skupino čaka precej dela. Skrajni čas bo že, da vsaj malo osvežimo lepe običaje. »Prleške dežele«, ki je že od nekdaj znana po svoji gostoljubnosti in šegavosti.

Društvo namerava ustanoviti še recitatorsko skupino, lutkovno gledališče in sekcijo slikarjev-amaterjev.

Vse sekcije, razen orkestra, ki preživlja trenutno krizo, se vneto pripravljajo na velik društve-

ni jubilej, 60-letnico. Težav pa ne manjka kljub dobri volji. Pomanjkanje prostorov je ena največjih, z naslednjo pomočjo LOMO bi se gotovo tudi to rešilo. Finančne težave skuša društvo reševati s pomočjo podjetij. To gre le stežka, saj se najde mnogo takih, ki izenačujejo kulturne dobrine z gospodarstvom. Taki posamezniki običajno tudi največ kritizirajo, vendar le zviška, ne da bi se prej pozanimali, kako stoji stvar v resnici.

Zadnji čas so se take kritike pojavile tudi v našem domačem listu, merile so posebno na novoustanovljene sekcije, tako na primer na solistično. Menim, da je treba tem sekcijam dati večjo spodbudo pri začnem delu, najprej pomagati, a kritizirati šele potem, če njih člani kljub možnostim ne bodo nudili ljudem tega, kar bi lahko. Treba je več razumevanja za amatersko kulturno delo, več pomoči onih, ki so dolžni pomagati, a kritizirati trezno in dobrosamerno. Le tako bo društvo v resnici preusmerjalo zaostalost v napredno, socialistično miselnost.

Franjo Stebih

27 učencev je obiskovalo prvi letnik zimsko kmetijsko-gospodarske šole na Cankovi

Dvoletna zimska kmetijsko-gospodarska šola na Cankovi je letos uspešno delovala. Prvi letnik je obiskovalo 27 slušateljev, ki so na zaključni svečanosti izrazili svoje zadovoljstvo nad doseženimi uspehi, zadovoljni pa so tudi predavatelji, saj so predavali ljudem, ki jih je kmetijstvo zanimalo. Prostovoljno, a disciplinirano so posečali šolo tedensko 10 ur in to od 1. decembra pa do konca marca.

Solo je obiskovalo tudi 7 deklet. Svoje znanje, pridobljeno v šoli, so tudi praktično preizku-

sile. Ob zaključku so učenci sklenili, da bodo v kratkem izvedli praktična cepljenja sadnega drevja in lončnic, po skupinah na domovih posameznikov. Nameravajo tudi izvesti poučni izlet, obisk državnega posestva v Rakičanu in v Mariboru. Kmetijske predmete je učencem uspešno predaval kmetijski tehnik Horvat, pod njegovim vodstvom bodo tudi izvedli omenjene obiske. Tako bo tudi čez leto ostala povezava med šolo in učenci. -ik.

V Beltincih so uspešno zaključili I. letnik zimske kmetijsko-gospodarske šole

Kmetijsko-gospodarska šola v Beltincih je začela delovati oktobra lani, žal so jo obiskovale le mladinke, 30 po številu Med časom jih je pet odpadlo zaradi oddaljenosti in hude zime, saj so dekleta prihajala v šolo peš od 2 do 6 km daleč s področja občine Beltinci.

Dober strokovni kader med predavatelji ima svoj delež v tem, da so dekleta z velikim veseljem prihajala v šolo tri-

krat tedensko. Poleg gospodarskih, zdravstvenih in drugih predmetov je bil tudi praktični del šole, kjer so se dekleta učila kuhanja, za kar so večino potrebščin prispevala sama. Prejšnji teden so tečaj uspešno zaključili, vsa dekleta so dosegla ugodne uspehe. V načrtu pa imajo izlet v Ljubljano in obisk ene izmed kmetijsko-gospodarskih šol nekje v Sloveniji. By.

KMETOVALCI!

Setev je pred vami! Posadite v tem letu samo priznano seme bučnic in sončnic, ki ga daje na razpolago vsem združenim

TOVARNA OLJA v Slov. Bistrici

Ljutomerska „Konfekcija“ v težavah

Pred kratkim so se v lepo okrašenem poslovnem prostoru zbrali člani delovnega kolektiva Ljutomerske »Konfekcije«. Tokrat so izvolili tudi nov delavski svet. Sindikalnemu sestanku so prisostvovali vidni gospodarstveniki iz Ljutomera.

V poročilih je bilo prikazano poslovanje tega mladega industrijskega podjetja od ustanovitve do danes — zlasti pa uspehi in težave kolektiva v zadnjem času, ko je prišel v podjetje za direktorja iznajdljivi Alojz Holc. V razpravi je bilo povedanih precej kritičnih besed na račun prejšnjega direktorja Vaupotiča, ki je s svojim slabim vodenjem in ravnanjem povzročil da so delavci v zadnjem času dobili 80-odstotne plače. Vendar pa so tudi člani kolektiva bili premalo odločni v boju proti raznim napakam v podjetju.

Razmere se se letos znatno izboljšale. Iz poročila računovodje podjetja se je dalo razbrati, da so začeli bolj smotro gospodariti. Finančni načrt za letošnji preostali 48 milijonov din prometa. Že v prvem tromesečju so ga znatno prekoračili, saj so prodali za nad 20 milijonov din izdelkov. Te številke povedo, da je podjetje na dobri poti v svojem razvoju.

V njem je zaposlenih nad 50 delavcev in delavk, ki pa ne zmorejo vseh naročil. Obratni

prostori so namreč neprimerni in zdaleč pretesni. Zato dajejo blago v izdelavo tudi zasebnim mojstrom na domove. Tu pa se pravzaprav začne zgodba o težavah »Konfekcije«. Potrebna so jim denarna sredstva za nove šivalne stroje in ostali inventar, najti bodo morali druge, bolj primerne poslovne prostore.

V Ljutomeru zadnja leta precej gradijo, vendar je letos bolj slabo za investicijske kredite. Kljub temu pa nadaljujejo z gradnjo dveh poslopij; obrtniki postavljajo svoj dom, ki že ima temelje in so zemeljska dela končana. Splošno trgovsko podjetje pa gradi s pomočjo okrajja in mestne občine trgovsko hišo na Titovem trgu. Stavba je že pod streho in bo z nekaj milijoni popolnoma gotova in opremljena. Obrtna zbornica bi v svojem domu odstopila »Konfekciji« prostore za delavnice in prodajalno, toda kaj... delo je zaradi finančnih težav zastalo. Zato bi ji lahko učinkovito pomagali le tako, da bi ji začasno odstopili prostore v novi zgradbi na Titovem trgu.

Če razmislimo o tem vprašanju z gledišča gospodarskega računa in sploh razvoja mesta, potem lahko ugotovimo, da dokler je problematika nekaterih gospodarskih organizacij tako kritična, še zdaleč ni take

potrebe po novih trgovskih lokalih. Da se bomo pravilno razumeli: lokali so potrebni, še bolj pa so potrebni poslovni prostori podjetju, ki ima pred sabo mnogo obetajoče perspektive in razvojno pot. Nadejamo se, da bodo vodilni Ljutomerski gospodarstveniki pravilno razumeli težave »Konfekcije« in tako pomagali v prizadevanju za izboljšanje gospodarske dejavnosti v prleški metropoli. Kamenski

Dve novi knjigi pisatelja Miška Kranjca

Prekmurjski rojak pisatelj Miško Kranjec, ki je po osvoboditvi napisal sicer že precej del, a se v zadnjih dveh letih skorajda ni oglasil, je pred kratkim izdal dve novi knjigi z naslovoma »Imel sem jih rad« in »Nekoč bo lepše«. Knjigo »Imel sem jih rad« mu je založila Mladinska knjiga v Ljubljani, ki je po vojni izdala že vrsto dobrega mladinskega čtiva, knjigo »Nekoč bo lepše« pa založba Obzorja v Mariboru. Oglejmo si na kratko eno in drugo!

Knjiga »Imel sem jih rad« obsega dvanajst krajših povesti, ki jim je Kranjec dodal še predgovor. V predgovoru vemo, zakaj so te povesti sploh nastale. Kranjec piše: »Ljudje so potrkali na duri mojega spomina. Ljudje, ki sem jih imel rad. Še danes trka, jo in bodo trkali, dokler bom živeli... Ne terjajo od mene nikake »poslanske« pomoči, ničesar nočejo, razen da posedijo in pokramljujejo. Sedijo in mi pripovedujejo, vsi že pravadni, kakšen je bil čas v katerem so živeli in sem jih otrok srečeval... rad sem jih imel. morebiti jih danes imam celo rajši, kakor sem jih imel, dokler so bili živi.« Kdo so ti ljudje, ki so se oglašili v Kranjcu s tako silo, da jih je moral umetniško oblikovati, pisati zgodbe iz njihovega življenja? To so ljudje, ki jih je Kranjec začel spoznavati kot prave v svojem življenju, ljudje, ki so jih srečavale njegove začude-

Kmetijska gospodarstva! Kmetovalci!

Povečajte dohodek vašega gospodarstva! To boste lahko dosegli s povečanjem pridelovanja oljaric. Zato izkoristite vsak košček zemlje in zasadite semena bučnic in sončnic.

TOVARNA OLJA - Slov. Bistrica

ne otroške oči. Njegovi starši, brata, sosedje in vaščani iz Velike Polane in njih težko življenje okrog prve svetovne vojne so v teh povestih zaživelj na čudovit način. V njih najdete njih revščino, socialno odvisnost od madžarskih grofov, trpek boj za kruh na zemlji, ki je po vsej zgodovinski pravici pripadala njim, a si jo je prilastil tuj živelj. V Poljani, ki je pisatelju od časa do časa istoznačna za celotno Prekmurje, so se rodili ljudje, ki sta jih madžarski grof in domači večji kmet »rada imela«. Rodili so se pač zato, da so kot hlapci, kot ljudje brez pravic garali gospodarjem in si iskali grenkega kruha v tujini kot sezonski delavci. Nadalje nam Kranjec opisuje njih tegobe v času prve svetovne vojne, ko so morali iti umirati za tuje cesarje. Enega samega glavnega junaka bi v teh povestih zastopaj iskali: glavni junak v njih so prekmurjski ljudje, je njih življenje. Res je, da opisuje Kranjec v njih tudi svoje otroško življenje. Ali to dela tako, da gleda skozi prizmo svojega otroškega sveta. Z veliko ljubeznijo oživlja ljudi, ki so zaradi svoje dobre vredni, da živijo med nami. V njih bivata sanja in upanje na lepše življenje v prihodnosti.

V knjigi je tudi mnogo lepših misli. Naj navedem le dve izmed njih: »Kako naj ubijem človeka, ki ti da fig rekoč: »Na, nosi jih svoji decil« — »Dober biti — eh,

to je težko. Toda lepo mora biti, če si dober, če znaš biti dober.«

Tekst povesti je lepo ilustriral slikar Lajči Pandur. Knjigo pa je opremil s prekmurjskimi značilnostmi Horvat Aleksander.

Kakor nam Kranjec v prvi knjigi pričara preteklost prekmurjskega človeka, tako opisuje v drugi sodobnega slovenskega človeka. Knjiga »Nekoč bo lepše« obsega le dve daljši povesti, a je po obsegu enaka le-oni. V prvi povesti »Nekoč bo lepše«, po kateri ima knjiga tudi naslov, opisuje življenje vdove, ki ima štiri otroke. Žena je srečna v svojem družinskem krogu, skrbi zanj z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo, zvesto pa dela tudi za naše novo družbeno življenje. Ker pa je še zelo mlada in lepa, ne more, da bi si ne želela moške ljubezni. Tako vzljudi človeka, ki je bil v partizanih in je ves predan delu za socializem. Ta moč mnogo razmišlja o moralni in o dolžnostih novega socialističnega človeka, in ji ljubezen nekaj časa vrača. Ali jo bo poročil, ali jo je dolžan poročiti? Če bi bil res nov človek, bi jo poročil, saj jo ljubi. Izkaže pa se, da je poln pomislekov in jo nazadnje zapusti pač samo zato, ker ima štiri otroke. Tako spozna, da tiči v njem še mnogo stare navlake, da je v stvareh moralne in ljubezni še vedno grd in majhen človek. Zapuščena vдова pa goji trdno vero, da bo človek nekoč tudi v teh stvareh lepši, plemenitejši, saj se že danes vrši v njem močna revolucija.

Tudi v drugi povesti »Življenje ima dve strani«, razčlenjuje

Kranjec moralno, vrednost sodobnega našega človeka. Seveda ima povest drugačno zgodbo. Gre za mlado dekle aktivistko, ki je kot uslužbenka okrajnega magazina zgled poštenosti in delavnosti. Odločno sovraži in nastopa zoper človeka, ki je našim družbenim ciljem sovražen. O njej bi se moglo reči, da je novi človek. Toda kaj kmalu tudi ona moralno pade: zaljubi se in začne krasti ljudski denar, da bi oskrbela sebe in človeka, ki ga je nekoč sovražila kot nesocialističnega človeka. Kranjec pretrepljivo opisuje njene duševne boje v času, ko se v njej razkrajajo najvišje človeške vrednote, kot so poštenost, delavnost in druge. Globoko je razočarana nad samo seboj in se iz obupa vrže v vrtnice, še hujšega osebnega propadanja. Svetle lik v tej povesti je njen oče, ki je sicer tudi enkrat ukradel denar, a je storil to z velikim gnusom in odporom. On sicer ne ve, kaj je socializem, čeprav veruje, da bo le-ta »prepil poslednje koticke našega življenja, kjer se je vse zasmradilo in kjer nič ne pomaga, če še tako odpiramo okna«, kakor pravi pisatelj. S tem opozarja mladega človeka, ki se je zgubil, naj se vrne k poštenosti in življenjski plemenitosti, ki je mora biti v našem socialističnem življenju vsak dan več.

Umetniško nas ti dve povesti ne zadovoljita tako kot povesti v prvi knjigi, ker je pisatelj premalo pazil na zgradbo zgodbe. Kljub temu pa sta umetniki, ki ju naj poleg prve knjige vsakdo prebere.

Po Prekmurju in Prlekiji

Nad 3000 ljudi v Cezanjevcih na prvem občinskem prazniku

Pretekli ponedeljek 5. aprila, ob 10. obletnici slavni dogodkov iz narodnega osvobodilnega boja, so v Cezanjevcih prvič proslavili občinski praznik.

Kresovi, ki so jih na predvečer pripravili po vseh bližnjih gričkah, so daleč na Mursko polje naznanjali slovesni dan. Jutranje grmenje iz možnarjev je pregnalo nočno tišino.

Nad 3000-glava množica se je zbrala pred občinskim poslopjem, na slavnostnem prostoru. Dasi je bil delavnik, so semkaj prihitali ljudski poslanci, delovni kolektivi iz Ljutomer, bližnja in daljnja društva, gasilci, borci ki so nekdo vodili boje v tej občini, videli smo višje predstavnike naše oblasti in vojske in še so nepričakovano prihajali gostje, kolektivi, ki so s svojim kulturnim sporedom dali pravo vsebino prazniku, kot spomin na slavne dni v

NOB, saj je ravno na tem predelu Prlekije bila pred 10 leti zavestna vstaja ljudstva ki je prizadejala smrtno udarce okupatorju. Tu so padali najboljši sinovi, borci za domovino, kar je bilo videti tudi v občinskem muzeju.

mladina in odrasli. Tudi pri tomerski s tov M Zacherlovo, domači pevski zbori in ljutomerski godba na pihal, so z ostalimi množičnimi organizacijami tudi na tem mestu izvedli pester spored. Popoldne so izvajala kultur-

Po prvem svečanem delu se je množica zgrnila v povorko k Ribičevemu mlinu, kjer je bilo odkritje spominske plošče mlademu, smelemu partizanu Janku Ribiču.

Številčno močni pevski zbori »Svobode« iz Radgone pod vodstvom M Golarja, zbor iz Lju-

ti program domača društva — ljudskem rajanju je bilo moč opaziti, da je bil to praznik ne le Cezanjevčanov, temveč vseh Prlekov. Razpločena množica skoraj ni mogla opisati; ob zaključku lahko samo rečemo: v Cezanjevcih še kaj takega nismo doživeli!

A. S.

Drobiž iz obmurskih krajev

LJUTOMER — V noči od 28. na 29. marec je bil izvršen viom v bife na ljutomerski železniški postaji. Viomilec je razbil vrata in ključavnico, se splazil v notranjost in odnesel za 40.000 dinarjev raznega blaga in 14.000 din v gotovini.

STOGOVCI — V noči od 29. na 30. marec so neznan storilec vliomil v trgovino Kmetijske zadruge v Stogovcih pri Apačah. Sklepajo, da jih je bilo več, ker so pod oknom prebil zid in se skozi luknjo splazili v poslovalnico. Viom je bil izvršen na prav tak način kot svojčas v Kmetijski zadrugi na Spodnji Štavnici. Verjetno je, da gre za iste vliomice.

Odnesli so tekstilno blago in 15 parov čevljev. Zadruga je oškodovana za 400.000 din. Škoda pa se niso mogli natančno ugotoviti, ker ni bila izvršena inventura. Blago je bilo zavarovano, zato bo Zavarovalni zavod zadrugi povrnil nastalo škodo.

BELTINCI — Ko je bil pri nas kramarski sejem, je v dopoldanskih urah izginilo dvojkolo s hodnika v poslopuj ObLO. Lastnik in matičar Andrej Mitarič je tatvino prijavil organom Ljudske milice, ki so bili storilec kmalu na sledi; ugotovili so, da je kolo odpeljala in istega dne prodala neki stranki v Dekanovcu (Hrvatska) Kristina Mučičeva, roj. Menclinger, bolničarka iz Lipovec.

— Čeprav je bila imenovana za kaznovana zaradi potkusa pobega čez državno mejo, jo kazen še ni spametovala; vsakakor bi bilo bolje zanjo, če bi se oprjela poštenega dela in si v njem polskala zaslužek.

GABERJE — Tudi Jožetu Čuku iz Gornjega Lakoča 125 ni uspelo, da bi si prilaisti sprednje kolo, ki je sredi marca pri belim dnevu odnesel iz dvorišča OLO Gaberje nameščenik Anici Tormovi. Pien je sicer skril pod dračje na svojem dvorišču, pri tem pa ga je nekdo opazil in ga prijavil varnostnim organom. Čuk je svoje dejanje pod tezo do-

PETROVCI

V soboto, 3. aprila, so imeli učitelji občinsko konferenco. Pogovarjali so se predvsem o graditvi novega šolskega poslojpa. Imajo že opeko in les, ki so ga darovali vaščani. Sedanjim šolskim prostorom so neprimerni in niti niso bili grajeni v ta namen. Razreda sta le dva, a šola je osemletna!

Sklenili so še, da bodo pripravili pionirje za nastop na proslavi »Ljudski pravice«. Organizirali bodo tudi Rdeči križ in kot predavatelji pomagali gospodarskim krožkom.

PUCONCI

Zadnje nedeljo so pri nas zaključili kuharski tečaj Udeležence so privedle razstavo svojih izdelkov in čajanko. Obe prireditvi sta dobro uspeli.

Razstavo je obiskalo mnogo vaščanov, največ žensk, ki so občudovale spretnost prirediteljic.

SPORTNA KRONIKA

TD »Partizan« Beltinci — Vajenska šola M. Sobote 4:1 (1:0). Na igrišču Partizana v Beltincih sta se preteklo nedelje pomerili nogometni enajstorič domačega »Partizana« in Vajenske šole iz Sobote. Boljše so igrali domačini in zato tudi prepričljivo premagali goste, ki so se jim sicer poštvalno upirali. Tekmo je vodil soboški igralec Franc Mauček.

kazov priznal. Moral se bo zagovarjati. Podobna usoda bo prav gotovo doletela tudi Franc Felbarja in Jožeta Vdoviča iz Gaberja. Prilastila sta si dvojkolo sovaščana Stelana Kalamarja in hotela krivdo zvaliti na soseda, kateremu sta takrat, ko so ju zasledovali, podtaknila trofej na dvorišče.

PANOVCI — Posestnika Karla Karonjo je pred kratkim zadela nesreča. Pri porodu mu je podlegla krava. Ker pa je imel gospodar svojo živino zavarovano, mu je Zavarovalni zavod povrnil vso škodo.

MURSKA SOBOTA — Tudi kobile rade podležijo pri težkih porodih. Kmet Franc Cagran iz Murske Sobote, ki je z edino kobiljo obdrževal svoje posestivece, bi lahko to potrdil. Marca mu je švinice pogoltno pri šreditvi zaradi nepravilne lege mladiča. Niti dva veterinarja nista mogla pomagati. Cagran je kril škodo z zavarovalnico.

V tečajih se vzgajajo novi voditelji »Partizana«

Pred kratkim je v Ljutomeru uspešno zaključilo tečaj 36 vodnikov in vodnic iz 17 društev »Partizana« v okraju. Tečajniki, ki so morali praktično predelati snov iz 14 predmetov in se tako temeljito pripraviti na številne tekme in nastope, ki bodo letos v Sloveniji, so zelo dobro prestali preizkušnjo pred ocenjevalno komisijo, ki je bila z njihovimi uspehi kar zadovoljna. Zato okrajno društvo »Partizana« upravičeno pričakuje od njih, da bodo pridobijeno znanje koristno uporabili v društvenih telovadnicah in tako pripomogli k razmahu partizanske organizacije v Prlekiji.

Takoj ko so v Soboti zapustili tečaj moški voditelji, se je pričel tečaj za vodnice ženskih

vrst. Obiskovalo ga je 11 tečajnic iz 9 društev (Sobota, Beltinci, Cankova, Tišina, Crenšovci, Salovci, Rakičan, Radenci in Ivanjokovci). Urile so se v telovadbi na orodju, atletiki, košarki, športnih in zletnih igrah.

Napori, ki so jih morale premagovati, niso bili zaman. Zaključni izpiti iz vseh praktičnih in teoretičnih predmetov so pokazali, da je bil njihov trud kronan z uspehi. Pridobile so mnogo koristnega znanja in napotkov za delo v društvih. Večina deklet je opravila tečaj s prav dobrim uspehom. Štefka Golobova iz Beltincev pa je bila celo odličnjakinja; pri njej se je poznalo, da že več let uspešno dela v domačem »Partizanu«.

KMETIJSKA ZADRUGA V MURSKI SOBOTI razpisuje službeno mesto komercialista

Nastop službe takoj. Pogoji: po možnosti trgovski nameščenec z daljšo komercialno prakso. Vešč mora biti pri spoznavanju blaga, imeti mora prakso v odkupu in potrebno strokovno izobrazbo za to službeno mesto.

POZIV

Ker je Kmetijska delovna zadruga Lukavci v okraju Ljutomer v likvidaciji, pozivamo vse upnike, da pošljejo svoje terjatve, in dolžnike da poravnajo svoje obveznosti najkasneje v roku 15 dni po objavi tega oglasa.

Premoženjska komisija.

RAZPIS

Občinski ljudski odbor Polana razpisuje ODDAJO GO-STILNE v pavšalni zakup. Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe na gornji naslov do 15. aprila 1954.

Kdor bo ponudil najvišjo letno pavšalno zakupnino, bo gostilno dobil v zakup za dobo dveh let.

IZJAVA

Izjavljam, da so vse vesti o Sonji Karasovi iz M. Sobote neresnične in jih kot take preključujem, njenim staršem pa se zahvaljujem, da so odstopili od tožbe. — Terezija Krančič, delavka iz Murske Sobote.

Razpis

OLO — Svet za prosveto in kulturo v Murski Soboti

razpisuje

študentske za študente visokih šol in sicer:

- 1. Študentsko za študente farmacije
- 2. Študentsko za študente ekonomije
- 1. Študentsko za študente agronomije
- 2. Študentsko za študente gradbeništva
- 2. Študentsko za študente geodije
- 2. Študentsko za študente filozofije (1 ke, 1 ma-fil).

Ob pisarni pogodbi med koristniki študentske in OLO Sveta za prosveto in kulturo v Murski Soboti so predvideli sledeči pogoji:

- 1. Študent naj predloži izjavo o roku v katerem bo študij predvidoma zaključil in naj bo potrjena po odboru za študentske fakulteti. Študentje visjih letnikov imajo prednost.
- 2. Visina študentske se določi po dogovoru, nikakor pa ne bo nižja od 3000 din mesečno.
- 3. Študent se bo moral zavezati, da bo služboval v okraju Murska Sobota najmanj dvakrat toliko časa, kolikor časa je prejel študentsko.
- 4. Kolikor študent ne bo izpolnjeval pogojev pri študiju na univerzi, se mu bo študentska ukinila in bo moral ves uporabljeni znesek vrniti.

Murska Sobota, dne 31. marca 1954
OLO SPK
Murska Sobota

TEDENSKI KOLEBOAR

Nedelja, 11. aprila — Rada
Ponedeljek, 12. aprila — Lazar.
Torek, 13. aprila — Ida.
Sreda, 14. aprila — Valerija.
Četrtek, 15. aprila — Helena.
Petek, 16. aprila — Božislava.
Sobota, 17. aprila — Rudolf.

SORNICI VZHOJ: 11. aprila ob 5,25. ZAHOD: ob 18,43. Dolžina dneva 13 ur in 18 minut.

SPOMINSKI DNEVI

11. aprila 1864: Ustanovitev Slovenska Matice. Fran Levstik je postal njeva tajnik.
13. aprila 1942: Odgon koroskih Slovencev, nasprotnikov nacizma, v taborišče Zrelec pri Celovcu.
14. aprila 1895: Potres v Ljubljani, ki je porušil velik del mesta.
15. aprila 1867: Rojen pisatelj in voditelj slovenskih socialistov Erbin Kristan — 1920: Po navodilih KPJ se stopil jugoslovanski železničarji v stavko. Pomeje so se jim pridružili še rudarji in kovinarji (Dan železničarjev) — 1941: Razpad stare jugoslovanske vojske, beg kralja in vlade v izobsestvo ter začetek upora pod vodstvom KPJ proti okupatorju — 1942: Borbe primorskih partizanov z Italijani na Nanosu.
16. aprila 1944: Začetek nemške ofenzive na osvobodeno ozemlje Primorske, odzivno so partizani razbili s svojo protiofenzivo.

KINO

MURSKA SOBOTA predvaja od 9. do 11. aprila ameriški film v naravnih barvah »LJUBIMEC IZ NEW ORLEANSA«, od 13. do 15. aprila avstrijski film »KRALJ KEGLJAREV«.
RADGONA predvaja 10. in 11. aprila japonski film »V GOZDU«, 14. in 15. aprila angleški film »IZOBČEREC Z OTOKOV«.
CEPINCI predvaja 11. aprila avstrijski film »STIRJE V DŽIPU«, 18. aprila ameriški film »POSTAJA UNION«.
GRAD predvaja 11. aprila ameriški film »DVEN OTROK«, 18. aprila italijanski film »GREENKI RIZ«.

MALI OGLASI

Voz sena in plato voz v dobrem stanju prodam. Stefan Barbarič M. Sobota, Kocljeva 17.
Zaokroženo posestvo s 15 ha zemlje, velikim stanovanjskim in gospodarskim poslopjem — vse v zelo dobrem stanju — prodam. Leži v bližini Maribora. Naslov v upravnih listih.
Hiša z vrtno prodam. Milan Udovič M. Sobota, Partizanska 4.
Hiša v Soboti — tudi na polovico — prodam. Informacije, Klavniška 6.
Novo hišo z gospodarskim poslopjem, 154 ha sadovnjaka, 74 a njive prodam po ugodni ceni. Stoji v Bezanji 59, ob glavni cesti 8 km od Maribora. Franc Božiček, Maribor, Meljska 9.
Gozd v Salamencih prodam. Meri 56 arov. Franc Poredoš, Ključarjevi 22 pošta Križevci pri Ljutomeru.

SZDL v občini Cankova je izvedla letno občinsko konferenco

V nedeljo 28. marca je 60 izvoljenih delegatov skupno s predstavniki ostalih množičnih organizacij prisostvovalo letni konferenci Socialistične zveze za področje Cankove. Izvolili so tudi nov občinski odbor SZDL.

Letna konferenca je ugotovila padeč članstva, v občini je sedaj vključenih 30 odst. vseh volivcev v SZDL. Prednjačijo v Korovcih, kjer je 65 odst. volivcev v SZDL, v Cankovi pa le polovica. Za dvig članstva bodo morali še posebej skrbeti v Domajincih in Ropoči. Delegati konferencie so živahno razpravljali o raznih vprašanih organizacije kakor tudi o gospodarstvu. Sklenili so,

da bodo v bodoče vaški odbori SZDL razpolagali s petino zneska vplačane članarine. Na področju občine bo treba gospodarsko okrepiti zadrugo, vendar pa so tu delegati izražali svoje mnenje o kreditnem poslovanju zadrug, ki je težavno.

Novi občinski odbor SZDL si je zadal vrsto sklepov, med njimi tudi tega, da organizira občinski odbor Ljudske prosvete, da se bo kulturnoprosvetno delo na področju občine uspešneje razvijalo. Konferenca se je med drugimi gosti udeležil tudi republiški ljudski poslanec Bela Brlež.

-ik

Nesrečni potač sreče se je to etan tudi v inači tak pometen Lotmerki za vse tiste norlake zasūkna, ker mislijo, keš za pisnivih sto dinarof doba gvnišo celi kōp novih jezbrakof, pa so se prekesno spotili stare preške istine, ka pre pametnj bi tržijo, dere majo norci penze, Enj so se v okrepanici s povzdigavanem punih litrof že vadili na vzdigavaje jezerakof, zaj pa že znavi ponižne špricare žulijo. Hja — pamet ti je draga reč! — Tak je bilo tudi s Svetom na Kajžari Vučene glavē so pravile, ka je toti filerem fčista zanič, ven so ga naši lidjē zdrakšlali, potlan pa, dere so ga drugi hvalili, jin je bilo žo, ka so ga ne šlj glejat. Takše prijateljke, ker samo prfrnkavlejo, bi tudi trebalo v lagve zaphati, samo ne v vinske, pač pa f tiste za gnojšncō. Tan bi

se hitro navzeli takšega dūha, ka bi drugin že odaleč vujali. Tak bi se tudi jin potač sreče precik zasūkna. — Ker zaj gori sedi, naj malo misli, kak je bilo, dere je negda negi doli čupja. Zato je ne praf, či zaj pravi, ka pre tumpasti čehi z vesnic v varaš silijo, ka bi se pr naši meštrih kaj nāfcili, te pa nega plača za varaške čehake — ven je mōrti negda san s kakše vesnice prdrapa. Potač sreče skušavlejo tudi neki naši ribiči. Enj praf flisik na črno ribijo, dokli se jim ne zasūkne, drugi pa so se na opēnen zbori nāurok degmali, ker de te ali na višišen stolcič čupja — ribe pa naj kak dōzda j san vrag jemle.

Čūja sen tudi, ka se tisto nezarensko keglisēc poleg malega štacajna nede fčakalo, ka bi vjen ružile krūgle no keglj pa se tuklj nekiš švahisti, ven na-

menijo vjen napraviti dvoranō za jako potrebne sestajnje — po dugih gučih se potlan lahko v rjavj Štavnici sfršajo. Tudi pr Ivani Kaučiči se je potač nāurok zasūkna. Zaj je pre nekiš smolistni otek na vrhi no si celo pefce z Marpruga zaferemle, gosli, klarinet no boben pa so za en čas fčista nādni.

Ge indi, tak na priliko pr Malj nedli, zaj perja no lidi več ne česejo, ven je to drugo velki greh. Skoro do pre z dručenimi možnj zadelali tisto lūtkō na cesti pret zadrūžnin štacūnon, či de jin le gratalo. Na zadrūžnen opēnen zbori se je letos tak obrnōlo, ka je bilo dosta maje guča kak lani, čiglih so bilē nove dverj na autokurazji precik solene, še bole pa stroški pr živini. Zaslužili so pre samo za eno brejo kravico. Tudi nekiša svija je zakrolila, ven je ot dumaje vage pa do lotmerške zgūbla celih 20 kil. Leni otek se še maje prdela, čiglih precednika pot pazduho nekaj boli — mōrti se je pr mešetariji z grūnti preveč zmantra. Neštrni lidjē so malo mrgotali, zakaj so pre tan v dosta meših Brkofcih z lesen teko zaslužili, ka do lahko precik penes za elektriko dali — pr Mali Nedli pa toga nemrejo nareti. Eđini sadjarski otek s prištūljenim precednikom se je lahko malo pohvala. To so lidjē radi čāli, ven že itak skoro fsi na pijačō no penze hukajo. Potlan je bilo ophajilo s klobasami no

z močnoj jurkoj — ot fsakšega resen samo za ophajilo. Gospo dije so se pr fsen ten dosta nāfcile. Drugi den so pravile postrežnim pucan f štacūni, ka do mogle biti dosta bole prijazne no postrežlive pa se bole fkūper vzeti, čiglih de jin to malo žmetno. Pa jin je ena, kera pr štacūni tri voglē gordžī, hitro zabrtisila: Bole nas šinflejo, bole mo zdrave. — Za takšj betek jin resen nede trebalo f spital hoditi. Mōrti ma zadrūga sama za jega kakšo dobro vrāštvō, rečmo dugši urlaup, ka bi se tudi tu potač malo zasūkna.

Na opēnen zbori rdečih križnikof si vida drugo nedelo dosta maje lidi kak na zadrūžen. Mōrti bi bilō bole, či bi lidēn obečali ophajilo s friškimi ostajniki klobas z jurkoj, čiglih bi toto krstili z vodoj z dragoga šolskega zdenca, ker se zmirom klūbūvie. Te bi tudi totemi potrebneim društvi cvele Rože op poti kak ovemi pridne mi društvi s Stare ceste, kero je potlan odvčera žimji fčista fajm na odrj nastopilo. Gvanti so bili lepi, pa teko mrtvih, ka se jih je celo drevje na odrj fstrāšilo no se naglavilēkj postavilo. Najbole zadovolni so bili tisti šparavni lidjē, ker so stoječki fajm sideli. Tudi tu de trebalo potač zasūknoti, malkar de potlan šti s sedēnojo kartoj sta ge f koti, nikomj na poti. To bi bilo lepo pa bōgne tudi pošteno.

Vūjec Balas

Preberi in vedi... Kmetijske zadruge posestva in kmetovalce

obveščamo, da smo v M. Soboti na Lendavski 47 (Flisar) odprli odkupno postajo za vse oljarice — Na zalogi imamo pristno bučno in sončnično olje, pogace, otrobe in prvovrstna oljna semena. — Kmetje! Sejte seme preizkušene besarabske sončnice in hrvaške bučnice. Dobite ga v vsaki kmetijski zadrugi — S tem, da boste sezeli več bučnic in sončnic, boste krepili svoja gospodarstva. Zato tekmuje za čimvečji pridelek oljaric!

Se priporoča

Tovarna olja v S ov. Bistrici

odkupna postaja MURSKA SOBOTA

Ali že veste?

TRGOVSKO PODJETJE

ZELEZNINA MURSKA SOBOTA

nudi po NAJNIŽJIH CENAH v svojih poslovalnicah na Lendavski cesti, Titovi cesti 5 in na Trgu znage 5 RAZNO ZELEZNO, KMETIJSKO ORODJE STROJE GRADBENI MATERIAL — DALJE KOLESNA RAZNE DELE RADIOAPARATE, ELEKTROTEHNIČNI MATERIAL IN POHIŠTVO.

Na zalogi: CEMENT-Trbovlje, Split, Pula, po ZNIZANI CENI in apno »KRESNICE«

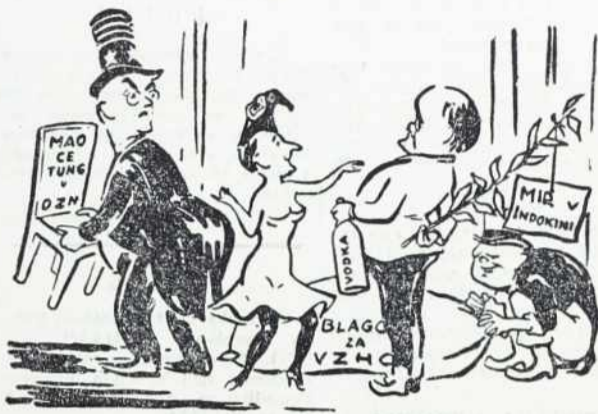
V znamenju - vodikove bombe

Dva dogodka sta ta teden močno razburkala svetovno javno mnenje ter tudi uradne predstavnike evropskih in izven evropskih držav. Najprej so nekateri podrobnosti o drugi eksplozivni vodikove bombe na Marshaliskem otočju, ki je bila po izjavah očividcev vsaj 600-krat močnejša od »navadne« atomske eksplozije, dvignile val protestov proti takim poizkusom skorajda po vsem svetu. Kakor da se je hipoma spet zbudila zavest človeštva pred novo, doslej nepoznano nevarnostjo, ki s svojo rušilno močjo napoveduje konec naših civilizacij! Najmočnejšo zaslabo so proti temu strašnemu orožju našli v britanskem Spodnjem domu. Pred dnevi je namreč soglasno sprejel resolucijo, ki zahteva od vlade, naj stori prvi korak za sklicanje konference »velike trojice« Eisenhower—Churchill—Malenkov, na kateri bi se lotili prepovedi vsakršnega atomskega orožja v vojne namene, po možnosti pa tudi omejitve glede navadne, t. j. klasične oborožitve. Laburistični poslanci so k temu še pristavili, naj bi zadevo pozneje prevzela v svoje roke najvišja mednarodna ustanova — OZN na začetku Generalne skupščine.

Najnovejšje izjave vodilnih politikov kažejo, da je strah pred vodikovo bombo prevzel tudi njih dežele. To velja tudi za ZDA, ki so v proizvodnji atom-

ske energije in atomskih poizku- sih dospele najdelj. Zato je pred- sednik Eisenhower javno pouda-

mednarodni kontroli z uradnimi predstavniki zainteresiranih držav. Vse kaže, da se tudi SZ ne

Zenevski vidiki

razorožitev, ki je mirno počivala vse leto. Izvolila bo poseben odbor držav, ki proizvajajo atomsko ril, da ZDA ne bodo uporabile vodikove bombe za množično uničevanje proti uničevanju pa so nastopili tudi ostali državniki. Na spodbudo treh zahodnih sil se bo sestala komisija OZN za energijo, ki bo po svojem tajništvu pričel posvetovanja o

bo upirala tem posvetovanjem in da bodo sjejkoprej rodila tudi primeren sad, ki bo rešil človeštvo strahu in negotovosti.

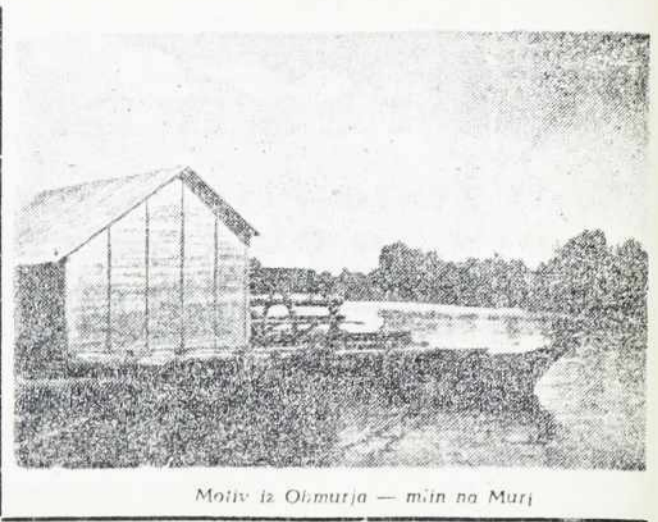
Kmečko prebivalstvo na svetu počasi upada

Od skupno 2.434.000.000 (dve milijardi štiri sto štiriintriideset milijonov) ljudi na zemlji se ukvarja s kmetijstvom 59 odstotkov. Odstotek kmetovalcev po posameznih celinah je zelo različen. V Evropi znaša 32, v Aziji 70 v Južni Ameriki 59 v Severni Ameriki in Oceaniji pa 29 odstotkov.

L. 1937 je bilo po vsem svetu 62 odstotkov kmečkega prebivalstva. To se pravi da se je v zadnjih 15 letih odstotek kmečkega prebivalstva zmanjšal za 3 odstotke.

Uboge rdeče ribice

Sedanji francoski minister za delo Bacon je hudo jezen na svojega prednika, socialista Mayerja. Trdi namreč, da je leta nalašč naročil za bazen v vrtu ministrstva — rdeče ribice. Sedaj mu je baže zelo nerodno, če sprejema pristaše svoje stranke, t. j. klerikalice.

Motiv iz Olmutza - min na Murj

Najpopolnejši stroj

Morda kak najnovejši robot iz Amerike? Nikakor! To je še vedno naše telo. Kaj vse naredi v enem samem dnevu! Stice obhaja dnevno nič več in nič manj kot 103.650 krat, kri naredi pot, ki je dolga 265.520 kilometrov, pljuča vdihnejo in izdihnejo 23.240 krat, telo pa porabi dnevno 1.350 gr najrazličnejših hranilnih snovi.

Toda ogledimo si še nekatere zanimivosti! Naka usta izgovore povprečno 4.800 besed (če seve preveč ne klepetamo), za naše okrog 7 milijonov celic v mo-

žganih. Prvi hip se nam bo zdel ta številka prevelika. Toda upoštevati moramo, da o možganji sestavljeni od približno 9 milijard celic!

A i že vesle...

...da naše največje reke nimajo najglobljih dolin! Medtem ko je n. pr. Donava usekala svoje korito v Džerdapu le kakih 500 metrov, so si neznane rečice kakor Diva, Grabovina in Dražanska, desni pritoki Neretve izsekale korito, globoko do 1500 metrov. Tolikšna je globčina tudi znanega ameriškega kanjona Colorado v Ameriki. Savinja in Soča sta usekali korito do 1400 metrov globoko, kanjon Tare je globok 1300 metrov. Pive pa 1100 metrov.

...da so prvo tovarno v Ameriki postavili l. 1606? Bila je to steklarna v mestu Jamestown v državi Virginiji.

...da je najdaljši železniški predor v naši državi predor, ki gre pri Jesenicah pod Karavankami za Beljak in Celovec na avstrijski strani. Meri 8 km. Gradimo pa tudi predore za cestni promet. Tako bo 6 km dolg in 13 m širok predor peljal pod Slemenom ter bo povezal Zagreb s hrvatskim Zagorjem.

...da so v mestu Berkeley (ameriška država Kalifornija) pred nedavnim odkril stot element (prvino), ki je zelo radioaktiven ter hitro razpade. Atomska teža je 254, torej večja kakor uranova (238). Novi element je prav na nesprotnem koncu atomske lestvice od vodika. Element št. 99 so našli malo prej. Značilno je, da oba še nimata imena.

Indokitajsko vprašanje

Na drugi strani pa je uradni Washington prav te dni pokazal precej bojovito lice. Naperil je ost svoje diplomacije na indokitajsko vprašanje. Znanja je njegova teza, češ da o premirju v Indokini, ki si ga večina francoskega ljudstva tako želi sedaj ne sme biti niti govora, ker bi lahko služilo SZ in Kitajski kot propagandno sredstvo v njuni

nem vmešavanju Kitajske v indokitajsko vojno, ki daje ZDA oziroma skupini zahodnih držav pravico, da prav tako ravnajo. Na Dullesovo pobudo se prav te dni vrše posvetovanja med ZDA na eni ter Vel. Britanijo, Francijo, Avstralijo Siamom in Filipini na drugi strani pogajanja o »odločnejših ukrepih« v Indokini. Pričeli naj bi najprej s primerno resolucijo, pozneje pa morda celo kako drugače.

Nehote se nam vsiljuje vprašanje, čemu je vse to potrebno ko pa naj ženevska konferenca, ki prične z delom 26. aprila, reši vprašanje Koreje in Indokine? Najbrž niso odveč trditve, da skušajo ZDA čimbolj minirati samo konferenco, ker bo na njej sodelovala tudi Kitajska. Zeneva naj bi postala prizorišče navadnih razgovorov brez kakršnih koli pomembnih sklepov, ki bi naredili v Aziji enkrat primeren red. Odtod tudi sicer nepotrijene vesti, da ameriške delegacije ne bo vodil Dulles, nadalje odločne trditve ameriške vlade, da Kitajski ne bo priznala pravice »pete velesile«, kakor zahteva, oziroma sedaj razglasa Moskva, in podobno. Iz istih razlogov skuša ameriška diplomacija pridobiti tudi skupino zahodnih držav za svoje »posredovalne« namene v Indokini, še preden bi bila, če že ne drugače pa vsaj moralno, vezana na te ali one sklepe ženevske konference.

Pložaj, ki ga je le težko razvozlati! Spet bo treba počakati nekaj dni, da se nekoliko razbistri in da pridejo na dan novi vidiki, ki jih za sedaj lahko samo domnevamo.

Zemlja postaja toplejša

Na prvi pogled malce preveč drzna trditve! Toda angleški znanstveniki že sanjarijo o tem, kako bo na britanskih tleh zorela vinska trta ali morda celo

Ali bo tudi tu kdaj izginil »večni« sneg?

rastle palme. Na drugi strani trde, da se bo moralo prebivalstvo Francije, Belgije polovice

Nizozemske, severne Nemčije, Danske in Poljske zateči kam drugam, ker bo njih domovina zaradi velikih sprememb, ki se dogajajo na zemlji zalilo morje. Ledeniki na severu se vse bolj tope, zato se bo morska gladina dvignila.

Pojav, da se zemlja vse bolj segreva, so opazovali že od l. 1850 dalje v Kanadi in Sibiriji se vsako leto pomakne meja ledu za sto metrov ali celo nekaj kilometrov proti severu. Ledeniki se letno povprečno skrajšajo za 500 m. V Skandinaviji obdelujejo kmetje polja, ki so bila še nekoč pokrita z ledom.

Na eni strani grozi evropskim državam morje, na drugi strani pa bi na severu pridobili nove plodne površine zemlje.

O pojavih, ki vplivajo na naraščajočo temperaturo na svetu, kroži več domnev. Ena med njimi je ta, da je v ozračju vedno več ogljikove kisline, ki prepušča sončnim žarkom dostop do zemlje hkrati pa brani toploto da bi spet uhalja v vesolje. V zadnjih petdesetih letih, se je ta količina v ozračju povečala za 10 odstotkov. Temu se pripomoglo številne tovarne, ki rastejo v sedanjem času ko gobe po dežju po vsej zemlji.

Gospodinje, pozor!

Da se ne bi solzile, je treba čebulo pred rezanjem najprej spu- stiti v vrelo in nato v hladno vo- do. Takoj zatem lahko čebule olušče in narezate.

Najcenejše sredstvo proti opeklinam, ki jih nehote dobite pri kuhanju, je beljak. Za opek- lino ne ostane nikaka sled, pa tudi bolečina prav hitro mine, če si z njim nalahko namažemo prizadeto kožo.

Ce hočemo cvetačo ohraniti čim bolj belo, jo j etreba kuhati

z majhnim dodatkom limoninega olupka.

A EKDOTA

DOBER PRIMER

Znani francoski matematik Po- encarré je bil prav tako dobro- dušen kakor raztresen. Na nekem izpitu je eden od študentov pri- čel jecljati:

»In potem... in potem... vse sem pozabil, gospod profesor!«

»Seveda pozabil!« je jezno pr- pomnil učenjak. »Dam vam dober nasvet, istiti, ki je tako ne- umen, da vse pozabi, si mora vse zapisati! Jaz na primer si vse zapišem!«

Vsak teden ena

— Veš, draga moja, kaj naj- bolj občudujem pri tvoji torti? Da si jo sploh mogla razrezati!

teško in nejasno kot gosta jesenska megla in polno nenehna iskanja, ki se je vedno vračalo k prepiru, katerih je toliko na tej, cvetoči jablani podobni ravnini. Od daleč se ti zdi, da so veje pokrite z belim pogrinjalom, a kmalu spoznaš, da je vsak cvet skoraj svet zase. Vendar ne veš, kaj bo nastalo iz njega, ker je odvisno od mnogih slučajnosti. In kot rastejo sadeži na tem drevesu, počasi, komaj zaznavno, da so vidni šele takrat ko zorijo, se porajajo tudi prepri, le s to razliko, da niso odvisni le od slučajnosti ampak izvirajo iz temeljnih zakonov življenja teh ljudi. Ne opazimo jih prej, kakor ne plodu, ki ga ogledujemo in se ga veselimo šele, ko že rdeči. Pri tem se spominjamo tistega drobnega zarodka bodočega sadu ki ga zagledamo, ko odpadejo venčni listi.

Takemu drobnemu kobuljčku je bil podoben tisti jesenski večer ko je stara Magda prišla na obisk k svojem sinu Jančiju. Vstopila je v kuhinjo skozi na stečaj odprta vrata. Pri- pognila se je in pogledala v zakurjeno peč, se ozrla na stelo, ki je bila ob sten: in ves čas se je zadovoljno smehljala. Gube na polnem, še rdečem obrazu so se ji raziezale in ustvarjale umirjen izraz, ki ga je razodevala tudi njena mirna in ravna drža. Vsak gib je bil počasen in je razodeval neko gotovost. Nekaj časa je zrla skozi okno in počakala, če bo kdo prišel. Toda nikogar ni bilo, zato je odšla k hlevu. Naslonila se je na polovična vrata in v somraku zagledala Verono, ki je molzla.

»Dober večer! Vse je odprto vas pa nobenega nikjer!«
 »Dosedaj smo bili tam,« je odvrnil Jančij, in prišel k njej.
 »Pogledate ste nas prišli?«
 »Cas sem imela in rada bi že videla kako živite,« je od- vrnila z nekim posebnim zadovoljstvom v glasu.
 »Kako je pa pr: vas?« je vprašal iz navade in naglo dodal:
 »No, kako bo pa s tistim?«
 »Saj veš da ti ne bo dal,« je odvrnila in zamahnila z roko.
 »Kaj pa ima on s tem opraviti?« je nenadoma vzkliknil, kot bi se nečesa domislil. »Gozd je vendar vaši in če vi komu nekaj date je to vaša stvar. Lani je Peter sekal...«
 »Ah, kaj... Samo očistili smo in posekali tisto šibje, ki ni vredno niti besede,« ga je prekinila.
 »Saj vas jaz tudi ne prosim drugo... Pa pridite in pog- ledajte, kako malo drv imamo, a kje je še zima. Na našem

lahko vse posekam in še ne bo dovolj. Medtem je naglo stopal proti vravnici, ki je bila že močno nagnjena in skoraj prazna.

»Veš da bi zaradi tega v mene skočil,« se je brantla v bojazni da ne bi česa zakrivila. »Pogovorite se med seboj, jaz ne bom delala združbe.«

»Kakšno združbo! Nočete nama pomagati tako rajši po- vejte... Poglejte Peter je kupil njivo, a mi komaj živimo. Njemu ni potrebno na svojem sekati drv, ker lahko kur: z vašimi,« ji je govoril ne da bi premissljeval o tem kaj reče, ampak le z željo da bi jo prepričal da ni pravična do obeh in da mu mor: dovoliti sefno. A njej je bilo, kot bi metal kamne nanjo, vsaka beseda jo je vzmirlila in vsak očitek zbežal. Medtem sta počasi stopala proti hlevu. »Ali je drago kupiti?« je vprašal mimogrede.

»Nič mi ni pravil,« je začudena odvrnila in zopet sta umolknila.

Jančija je grizlo zbadljivo spoznanje, da imata s Petrom skoraj enako zemlje in zato ni mogel razumeti, zakaj je on kupil njivo in zabolelo ga je, kot bi mu storili krivico, zlasti zato, ker je čutil očitaloče spoznanje, da sam ne more ničesar kupiti. In nenadoma si je zaželel da bi jo naj kupil nekdo drugi, da bi jo moral kupiti in z otroškimi upanjem je verjel, da se bo to tudi zgodilo in veselil se je teh nemogočih želja tako, kot bi potem bila tista njiva njegova. Zaradi te skrbi misli mu je sijalo iz oči in obraza čudno zmagoslavje. Počasi pa so se vsi ti jasni, iz značaja izvirajoči občutki zgubljali se zopet pojavljali iz množice drugih se mešali s spoznanji, ga mučili in dražili. Bilo mu je, kot bi dvignil glavo in zagledal svet, ki je za hlep nekam izginil in vse jasneje se je zavedal, da se nič ne bo spremenilo in da tista njiva ni in ne bo nje- gova, ampak onega in prav onega, ki odloča o posesti ali ne: porajal se mu je sklep, ki ga je z besno naglico dokončal: jaz bom posekal pa naj kriči in dela kar hoče...! In sanjavo zmagoslavni nasmeh je postal trd: okrušen.

»Pojdite noter takoj bom prišel za vami,« ji je dejal skoraj nejevoljno in stopil v hlev. »Veronika! Napolnite krave ko pojedjo,« je naročil hčerki, ko se mu je oglasila.

(Nadaljevanje prirnodnjš)

Ho Shi Minh, vodja odpora proti Francozom v Indokini

»mirovni kampanji« v Aziji. Medtem ko v Franciji na videz ne vedo, kako naj ravnajo, go- vorijo ameriška propagandna skozi usta zunanjega ministra Dullesa in nekaterih senatorjev o potrebi neposrednega ameriškega posre- dovanja v indokitajski vojni. Temu namenu tudi služil Dulleso- va najnovejša izjava, češ da ki- tajski tehnični svetovalci deluje- jo v Ho Ši Minhovih štabih. To naj bi bil »dokaz« o neposred-

»Morali bi jih k nam pripeljati,« je mirno spregovoril.
 »K vam bi jih naj pripeljali, k vam?« je začudeno vprašala.
 »Samo, zemlje več nimajo,« je pikro pripomnil Peter.
 »Ce sta jih imela tako rada, zakaj pa so potem morali k meni,« se jima je rogat.
 »Rajši sva jih že imela, kot ti, ti...« je vzkliknila, kot bi mu hoteli pljunuti v obraz. »Se spominjaš, kaj vse sta jim obljubljala, če bodo šli k vama? Tedaj pa, ko so ti dali vse si jih pa lepo nagnal!«
 »Zakaj pa kričiš? Ne vem, zakaj bi moral jaz za njih skrbeti, saj mi niso dali več kot tebi...«
 Dolžili in vpili so drug na drugega, kot bi hoteli nekaj izbruhati, nečemu ubežati, ubežati misli na mater, ubežati misli, da je ne ljubijo, ubežati spoznanju, da je to podlo, da so jo le izrabljali. Jančiju se je zdelo, da se je ta večer nekaj zaključilo in kot da bi se pretrgale vse tiste rahle vezi, ki so še družile ti dve hiši. In to se ne bo spremenilo, le še čedalje bolj se bodo oddaljevali. Bilo mu je, kot bi prišel k znancu, kateremu je povedal nekaj potrebnih besed in sedaj čuti, da lahko gre, saj nima povedati ničesar več. Počasi se je obrnil in na obrazu je imel svoj navadni brezbrizni, nekam posme- hljivi obraz.
 Noč je bila mrzla in sneg mu je škripal pod nogami. Včasih se je ozrl po polju, obkroženem z obronki gozdičev. Ves čas se mu je zdelo ko da hoče nekaj odkriti, se potolažiti, čeprav ni bil žalosten in se umiriti, a ni bil niti razburjen. Njegovo razpoloženje je bilo nekam ohromelo, brez čustev, a